

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De baliuus

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-106862)

Balius siue rector multas
 bonas adiciones debz ha
 bere. Primo debz esse an
 tiquus. **D**ñ refert **Helman**
 dñs qd **Adrianus** tantam graciã
 obtinuit a senatu vt rogaretur qd
 filiũ quẽ habebat cesarẽ appella
 ret. Cui rñdir. Sufficit qd ego iu
 stus regnauerim. nam principat⁹
 debet⁹ meritis non sanguinẽ. **D**ñ
 ille pentis amorẽ euacuat qd puu
 los honore ipotabili suffocat. vñ
 pri⁹ enutiendi sunt z exercitãdi
 prius viuens i virtutibus anteqm
 regnent vt pbentur virtutib⁹ añ
 cedẽ. quos debẽt dignitatib⁹ añ
 ire. **S**ecũdo debz esse cois. **H**e
 fert **Valeriu⁹** qd otentio facta ẽ in
 senatu. quis de duobus p magno
 negocio mittẽtur. sup quo osultus
 est **Eypio** african⁹. qui ad condi
 ditiones amboꝝ attẽdens vtrũqz
 refutauit. Nam prim⁹ erat diues
 s; auarus. scds paup sed ditari mĩ
 mis auidus. vñ dixit. Diues n̄ pla
 cet qd nihil sibi sufficit. Paup qã
 nihil habz. ideo qd regnũ est com
 mune. nõ placz qui pprias utilita
 tes qrit. **T**ercio debz esse iust⁹.
Legit⁹ in croncis qd cum quidaz
 phũs vidẽt qndam latronem du
 ci ad suspẽdendum p **Baliuuz**. rñ
 dit. Maior latro ducit minorez ad
 suspẽdẽdum. qd vtiqz est iniustus
 qd minor latro p maiorez iudicet⁹
 z odemnetur. **I**tem refert **De**
linãdus qd **Cambises** rex persarũ
 cum rephendiss; qndam iudicem

ptulisse iniustam sententiam. fe
 cit eũ excoziari. de cui⁹ ossibus fe
 cit fieri lafa sedis iudiciarie. **E**un
 qz sedes predicta coopta eẽt pel
 le eius. voluit vt om̄s iudicãtes z
 filij eoz succedẽtes eis sederẽt su
 p eam. vt agnoscat qd malũ est iu
 sticiã dimitte. Sedes est crux xp̄i
 pellis huilitas sancta. zc. **Q**uar
 to debz esse munex refutator. vñ
 legit⁹ qd quidaz **Baliu⁹** fecit nup
 cias filio suo. **Q**ui aut̄ hẽbat apd
 eum negocia miserũt ei donaria.
 z vnus misit sibi bouem pulcrũ.
 cui⁹ vxori misit aduersari⁹ vaccã
 pinguem. eũ igitur cã amboꝝ
 agẽtur in iudicio. et ille qui mise
 rat bouem videns qd p eo nulluz
 facẽt verbum ait. **D**ñe de⁹ bog
 meus qñ loquet⁹. **R**espondit ad
 uersari⁹. bog tuus nõ põt loqui. qz
 vacca mea ei⁹ gulam stringit.

Item refert **Valeriu⁹** qd **Mar**
cus cypri⁹ **Romanoz** nobilissim⁹
 fuit rogatus a quodã vt catinum
 auro plenum benigne susciperet
Qui subidens. rñdit se paupem
 malle locupletibus imperare qm
 fieri locupletem. **I**tem ad idẽ
Legitur qd cum **Tyberiu⁹** impera
 tori rogatus fuiss; vt tributa regi
 onũ augeret. respondit. **S**om̄ pa
 stores debent oues defendẽ non
 deglutire. **N**am crudelissimũ est
 sub pretextu celsitudis regie exi
 gere quod suum non est. **I**tem
 refert **Augustinus** de ciuitate
 dei **Q**z cum **Alexander** magnus

mare nauigare cepit piratam in
 puo nauigio. Qui cū interrogaret
 quis es? respondit. Ego existens
 hic in paruo nauigio vocor latro.
 Tu vero qui cum magnis nauib?
 totum mūdum euacuas vocaris i
 perator. **S**ecūdo debz eē humil
 Vnde refert Delimādus q̄ fuit q̄
 dam pastor in regno iudeoz qui
 ppter pluuias descendens in hya
 tum terre inuenit q̄ndas homines
 mortuū sup equū. i cui? maū erat
 anulus. virtute cui? ad dignitatem
 ascēdit regiā. qui ido p̄ superbia
 ab Appolline q̄iens sibi imortali
 tatē r̄ndit. Maiorem securitatez
 habz tugurium turis tuzi? z for
 tius custodiūtur thauri expositi
 q̄ aula. Pastor est platus vel hō
 fouea terre est memoria passionis
 mortis vel seruiciū ecclie. hō mor
 tu? sup equū est peccator. appol
 lo est x̄ps in cruce. anulus est de
 mon vel cōuersatio qua homo ad
 dignitatem ascendit in quib? ma
 nere cupit. sed eis priuatur ppter
 eius incredulitatem. **A**d idem
 refert Barlaam q̄ quidam rex
 fecit fieri quattuor captas. quarū
 duas cooptas auro scz vndiqz fe
 cit repleri fetidissimis cadaveri
 bus mortuoz. alias autem duas
 pice z bitumine linitas fecit im
 pleri inestimabilib? margaritis.
 zc. Eunqz multa fuissent requisi
 uit rex que illaz maioris esset va
 lois. om̄s respōderūt deauratas.
 Quib? rex ait. sciebam ego bene

vos talia dicturos. Et ergo v̄iam
 om̄s agnoscatis stulticiaz. voio q̄
 omnes apiantur. z subito ex sau
 ratis exalauit fetoz intollerabilis
 sed ex alijs odor z splendor. Rex
 ille est deus. capse deaurate sunt
 principes z diuites vite fetidissi
 mi. capse pice limite sunt paupes
 qui fetidis induti vestibus interi
 orem animaz seruant pulcritudi
 nem. **S**exto debz esse miseri
 cors. Vnde refert Valerius q̄ q̄
 da? rex fuit maximus tyrannus et
 inhumanus. cui? mortem cū om̄s
 optarent. quedam tamen mulier
 maxime deū orabat vt incolumis
 seruetur. Quod cū ille complēs
 interrogauit hui? causam. R̄ndit
 Eum essem puella z graue tiran
 num pateret eius mortem cupie
 baz. cui successit peior. z similiter
 orabam eius mortem. cui tu tercō
 successisti. quem ceteris peiorē ex
 perior. ideo timeo ne tibi deterior
 succedat. caput meum p tua salu
 te deuoueo. Qd ille audiens mise
 ricors est effectus. **A**d idēz re
 fert Valerius q̄ Solertus legis
 lator iustissimus p̄ iura legē cō
 didit. vt qui adulterium omittēt
 vtroqz oculo priuaretur. in quod
 crimē filius eius cecidit. cui? pri
 uationem oculoꝝ ciues non pmie
 tebant. Quorum precibus pater
 deuictus se priuauit oculo pprio
 z filium alio vt sic iusticiam per
 misericordiam temperaret. **I**te
 ad idem. Legitur in libro dyalo.

Gregorij q̄ quidam rex rapt⁹ ad
iudicium vidit ḡuiffima pena tor
queri iudices z rectores. q̄ fuerit
imisericordes erga suos subditos
¶ Septimo requirit⁹ q̄ sit beino
lus. vñ refert Suetonius q̄ Tyr⁹
impator attēdēs q̄ nihil bñficiō
ruz de tota die amicis p̄stitiss; di
xit. **¶** Talem diem sibi esse p̄ditā
reputar; de quo cū rephendētur
q̄ nimis erat beniuolus oīra suā
māgificentiam. r̄ndit q̄ non opor
tet quēcūq; a v̄bo vel vultu p̄m
cipis tristem recedere. quia talē
oportet esse impatorē subditis
q̄lem sibi sine imperio exoptass;.
¶ Octauo deb; esse discret⁹. re
fert Iosephus tanta discretione
vsus est circa mutatiōem officia
liū vt eos nisi raro imutar; . Tali
exemplo motus. Quidam vulne
ratus iacebat in via semimortu⁹
innumetis muscis occupat⁹ q̄s a
se nō repellebat. Eū aut quidam
inde transiēs credēt eū nō posse
defendere ab eis p̄ imbecillitate
ille muscas remouit. Eui ille. no
cuisi mihi q̄ iste iam plene erāt
sanguine. ideo min⁹ molestabant
nam noue supuēmetes ampli⁹ me
tor; q̄bunt. Pulnerat⁹ ille stat⁹ est
pauper. musce plene sangne sunt
officiales impiguati ex eoz dep̄
datōib; . qui vbi citius mutātur
succedūt sibi peiores z vacui qui
maiores exactōnes extorquēt.
¶ Nonno deb; esse diligēs. Pñ
refert iustinus q̄ Longinus legis

lato; fecit leges hoēstissimas. q̄s
cum diligent⁹ obſuaret vt a ce
teris obſuarentur rogatus est a
p̄pto vt circa leges aliqd̄ imuta
ret. Qui attendēs aliter nō posse
euadē. p̄misit vt eas i suo regres
su temparet ad placitum. qui ido
ne frangerētur leges elegit p̄pe
tuum exilium. vbi in alia ciuitate
moriēs. p̄cepit ossa sua in mare
proijci. **¶** Decimo deb; esse proui
dus. Vnde refert Barlaam q̄ in
quada; ciuitate osuetudo erat vt
sibi assumerēt extraneū in regez.
oīno ignay consuetudib; ciuita
tis. cui potestātē tribuebāt faciē
di absq; omni timore omē qd̄ sibi
placēt p̄ totum annū. eo sic in de
licijs z desiderijs viuente. subito
anno completo ciues illi⁹ ciuita
tis iruebāt in eum. quē stola re
gia expoliātes eū p̄ totā ciuitatē
iripiebant. z sic nudū exulantes
in insulam trāsmittēbāt. vbi cibo
z vestitu carens p̄ afflictōne z mi
seria moriebat. Que oīa quidam
regnatur⁹ eis p̄sciuit. Appendēs
p̄didit sibi d̄ necessarijs. vt sicut
ceteri in insula miserie p̄dētur. Ci
uitas est mund⁹. ciues c̄lici. rex ē
homo. insula diuinū iudiciū. No
idem. **¶** Vñ refere p̄ Alphonsus
q̄ quida; diues saccū p̄didit ple
num floremis in q̄ erat spens au
reus. Eū aut ess; preconizatū q̄ q̄
cūq; eum inueniret darentur sibi
centum talenta. Pñ eum quidam
paup. repiens in presentia regis

Satisfaciam tibi cū rediero. Tūc illa. Quid erit dñe si nō redieris. Tunc ille. Successor meus faciet. Tūc illa. Pnde sciē potero q̄ ille faciet. Tu em̄ debitor me⁹ es. z si ille bñfecerit quid tibi p̄ficit ille p̄ se erit. nec liberabit te iusticia aliena. Qui descēdens de equo z examinata cā reddit iusticiam

De Bello

Bellum debet hie aliquas bonas cōditiones. Primo requiritur q̄ sit iustū. Legitur in libro de vij. domis spūss. Quidam habuit hēditatez valde dilectā. quā sibi abstulit fraudulenter z malicōsus. Dum autē nego cū deducētur coram rege z litigaret adinuicem ex p̄cepto regis duo pugiles eligūtur. z cui⁹ v̄tus esset fortior illi hereditas donaretur. Cū igit⁹ pugnent inuicēz pugil iniuste alium p̄cipitavit z sub se eum opprimens. tandiu em̄ tenuit vt putaret⁹ mortuus. Cū autē p̄ dolore clamaret iustus respiciens suuz pugilem sic oppressuz cū dolore clamauit. Cui⁹ vocem subaudiens q̄ suus pugil credebatur mortu⁹ eleuās oculos z aures aduersarij arripens versa vice esse sibi subiecit z vicēz restituta hēditate regi pauperi ad p̄ria cuz gaudio est reuersus. Hēditas illa est vita sanctorū. ex hēditus autēz est hō viator. iudex vero est deus

p̄. sed nequitiosus z mal⁹ aduersari⁹ est diabolus. pugil hoīs fuit x̄ps. pugil diaboli concupiscētia carnis. x̄ps vulnerat⁹ deprimētur z supponit⁹. sed tandē victor carnis efficitur. z calcato p̄tō hoīez restituit pristina libertati. **B**econdo debz esse discretū. Refert Suetoni⁹ q̄ cesar Augustus sic stricte recipiebat bella. nisi em̄ limentū esset maius damno futuro. Nō ponebat tale exemplū. Qui dam piscator piscari voluit cū hamo aureo. Cū autē rumperetur in piscatione dixit intra se. Neū quō fui fatuus. q̄ non agnouit q̄ tāra pisciuz captura nō potat restituē hami fracturā z p̄ditionez. Ham⁹ aureus sunt discrete p̄sone vel iusticia. z q̄ captura cuiuscunqz rei temporalis non attingit ad valorez iusticie vel p̄sone. **I**tem ad idē Refert Helimāndus q̄ Alexander nō iuuenes robustos sed veteres z magistros eligebat ad bellum. vt nō fugam sed victoriā cogitarent. **I**tem ad idē Refert Helimāndus q̄ Henricus impator audiens missam cum mirabili deuotōne audiuit magnā effusionē sanguinis z magnū bellū immere inter gētes cuiusdā ep̄i z cuiusdam abbatis. Cūqz rogaretur vt se iterponēt tanto malo z tam magno piculo. rōdit. Virtus dei non potest dimitti p̄pter indiseretōnem act⁹ hoīm. Cōuict⁹ autē p̄cibus illoz. z restituta pace. vox